
PLACERINGSTILLADELSER TIL HAVBRUG

PLACERINGSTILLADELSER OG HABITATREGLERNE

- Etablering og drift af havbrug må kun finde sted med tilladelse efter fiskerilovens § 66, stk. 1 (placeringstilladelse).
- Efter habitatreglerne (jf. habitatdirektivet) må der ikke gives placeringstilladelse uden forudgående vurdering af, om havbruget vil påvirke et Natura 2000-område. Hvis en væsentlig påvirkning ikke kan udelukkes, *skal* der gennemføres en habitatkonsekvensvurdering.
- Som udgangspunkt kan der kun gives placeringstilladelse, hvis vurderingen viser, at havbruget ikke skader et Natura 2000-område.
- Habitatdirektivet fra 1992 blev i forhold til havbrug først implementeret i fiskeriloven ved en ændring pr. 1. juli 2008.

VORES FØRSTE RAPPORT (JULI 2019)

- Kommissorium
 - Undersøgelse og vurdering af placeringstilladelser efter fiskeriloven til 19 eksisterende havbrug.
- Rapporten er baseret på et skriftligt grundlag (ikke interviews m.v.).
- Rapporten indeholder på det grundlag:
 - En foreløbig vurdering af lovlighed og muligheder for lovliggørelse ift. fiskeriloven og habitatreglerne.
 - Anbefalinger vedrørende lovliggørelse.

HOVEDKONKLUSIONER I FØRSTE RAPPORT

- Habitatreglerne er generelt ikke iagttaget ved administrationen.
 - 6 havbrug har ingen gældende placeringstilladelse (tilladelse udløbet).
 - 8 havbrug har placeringstilladelser givet efter 1. juli 2008, men uden iagttagelse af habitatreglerne i fiskeriloven. Dermed er tilladelserne i udgangspunktet ugyldige.
 - 5 havbrug har placeringstilladelser givet før 1. juli 2008 (uden habitatvurderinger). Blev ikke anset for ugyldige i første rapport.
- De ulovlige forhold skal lovgiggøres, herunder i forhold til habitatreglerne.
- Notits efter vores første rapport (december 2019)
 - En EU-dom af 12. november 2019 (sag C-261/18) skærper medlemsstaternes lovgivningsforpligtelse.
 - Dommen betyder, at de 5 placeringstilladelser givet før 1. juli 2008 ikke kan opretholdes som gyldige tilladelser.

VORES ANDEN RAPPORT (DECEMBER 2019)

- Kommissorium
 - Undersøge årsager til mangelfuld sagsbehandling.
 - Identificere læringspunkter for at undgå tilsvarende fejl.
 - Give anbefalinger for fremadrettet administration.
- Rapporten omfatter 4 sager (udvalgt for at give et bredt billede) og bygger på:
 - En gennemgang af sagsakter i de 4 sager på myndighedsniveau (ikke interviews m.v.).
 - Analysen af regler fra vores første rapport.
 - En gennemgang af Miljøstyrelsens procedurer for administration på enkelte andre lovområder.
- Rapporten indeholder på det grundlag:
 - En "bagudrettet" del med vurdering af årsagerne til mangelfuld sagsbehandling.
 - En "fremadrettet" del med anbefalinger til den fremtidige administration i Miljøstyrelsen.

VURDERING BAGUDRETTET (I)

1. Der er ikke foretaget undersøgelse af havbrugene efter habitatreglerne.

- Officialprincippet har ikke været overholdt.
- Ikke nogen skriftlig dokumentation for reglernes anvendelse.
- Ikke nogen skriftlig dokumentation for undersøgelse af påvirkningen fra havbrugene af habitatområderne.
- Ikke nogen faglig vurdering af påvirkningen.

(I en sag var der henvendelser fra en kommune. I en anden sag var der et høringssvar fra SVANA.)

2. Lav grad af skriftlighed og mangel på dokumentation.

- Dokumenterne henviser til andre dokumenter, som ikke findes eller ikke er journaliseret i sagerne.
- Der findes ikke notater om væsentlige beslutninger, f.eks. om vurdering af den konkrete påvirkning fra havbrugene, om havbrugenes beliggenhed i forhold til habitatområder og om vurdering af forsvarlig afstand i forhold til habitatområderne.
- Der foreligger ikke oplysninger om den interne arbejdsgang og vurdering, f.eks. om drøftelse med ledelsen eller med Miljøstyrelsen eller SVANA.

VURDERING BAGUDRETTET (II)

3. Sager har ikke været forelagt flere medarbejdere.

- Ikke en retlig mangel, men kvalitetssikring øger sagsbehandlingens kvalitet.
- Der forelå ikke noget administrationsgrundlag.

4. Habitatdirektivet blev først implementeret i fiskeriloven i 2008.

- (Implementeringsfristen var 10. juni 1994).
- Kan have medvirket til manglende anvendelse af reglerne.
- Habitatreglerne blev dog heller ikke iagttaget efter 2008.

FREMADRETTET ADMINISTRATION

- Den fremadrettede administration af placeringstilladelser omfatter:
 - A. Behandling af ansøgninger om etablering af havbrug eller om ændret placering eller udvidelse af eksisterende havbrug.
 - B. Lovliggørelse af eksisterende havbrug.
- Vores anbefalinger for den fremtidige administration af placeringstilladelserne er baseret på Miljøstyrelsens generelle oplysninger om styrelsens administrationspraksis og på styrelsens procedurer for administration af miljøgodkendelser.
- Miljøstyrelsens organisation og kompetencer, sags- og ressourcestyringssystem og kvalitetsledelsessystem er efter vores bedømmelse generelt egnede til at sikre korrekt sagsbehandling fremover.

A. BEHANDLING AF ANSØGNINGER

- Ansøgninger skal indeholde oplysninger som krævet i havbrugsbekendtgørelsen og give grundlag for, at Miljøstyrelsen kan *påse overholdelse* af habitatregler.
- En ansøgning efter fiskeriloven udgør også en ansøgning efter anden lovgivning. Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at behandling efter de relevante regelsæt *koordineres*, herunder i forhold til miljøgodkendelse.
- Krav til nye tilladelser:
 - Det skal fremgå af placeringstilladelsen, at den først må udnyttes, når der er en miljøgodkendelse.
 - Placeringstilladelser skal som udgangspunkt gælde i 10 år.

B. LOVLIGGØRELSE AF BESTÅENDE HAVBRUG

- Generelle retningslinjer for lovliggørelse af eksisterende havbrug:
 - Der gælder de samme regler som ved forudgående ansøgning.
 - Lovliggørelse kan ske retligt eller fysisk (eller som en kombination).
 - Hvis der kan gives tilladelse under iagttagelse af habitatregler, skal der gives tilladelse, og i modsat fald skal der gives afslag.
- Rapporten indeholder konkrete anbefalinger for sagernes behandling, herunder om:
 - De juridiske rammer i habitatreglerne for lovliggørelse af bestående havbrug.
 - Kravet om, at det i hver enkelt sag skal vurderes, om tilladelserne er gyldige.
 - Gennemførelsen af habitatvurderinger i relevant omfang.
 - Spørgsmål om evt. påbud om indstilling af drift, indtil sagerne er undersøgt og afgjort.